
MONS KALLETOFT

PODZIMNÍ VRAŽDA

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

BRNO 2013

MONS KALLENTOFT   PODZIMNÍ VRAŽDA

MONS KALLENTOFT

PODZIMNÍ VRAŽDA

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

ISBN 978-80-7294-865-9 (FORMÁT PDF)

ISBN 978-80-7294-866-6 (FORMÁT EPUB)

ISBN 978-80-7294-867-3 (FORMÁT PDF PRO ČTEČKY)

ISBN 978-80-7294-868-0 (FORMÁT MOBIPOCKET)

Mons Kallentoft

Höstoffer

Copyright © Mons Kallentoft, 2009

First published by Natur och Kultur, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency, Sweden

Cover design © Niklas Lindblad/mgd.nu

Cover photo © Eva Lindblad/1001bild.se

Translation © Luisa Robovská, 2012

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2012, 2013
(elektronické vydání)

Román *Podzimní vražda* je zcela fiktivní.
Jakákoliv podoba se skutečnými osobami
či událostmi je čistě náhodná.

PROLOG

ÖSTERGÖTLAND, ŘÍJEN

Má ten chlapec ve filmu strach? Ten, který běží před kamerou světem bez nebe.

Přichází strach ve chvíli, kdy víme, že se nás život chystá připravit o něco důležitého?

Nebo to snad byl můj strach? Když jsem před nimi utíkal přes školní dvůr, když po mně vrhali rozžhavené ostnaté koule, hadí slova?

Bál jsem se hněvu a bezdůvodných ran. Byly mi snad souzené? Proč jsem vzbuzoval takovou zlobu?

Nejvíc ze všeho mě vždy děsila samota. To ona se skrývá za ranami, nadávkami. A přesto jsem většinu života strávil sám. Jako bych stál na opuštěném deštivém poli a čekal na někoho, kdo mi zoufale chyběl.

Nebe se letos na podzim otevřelo.

Děšť sužuje město, pole, lesy, lidi.

Pršelo už všemi způsoby, na které si mraky vzpomněly.

Přeplněná kanalizace několikrát vyvrhla své útroby. Ulice Linköpingu zaplavili mrtví brouci a utopené krysy velké jako kočky, s opuchlými, zahnívajícými bílými břichy. Postrach celého města. Hádata volající po vzduchu v touze svléct alespoň jednou jedinkrát kůži, žít hadí život až do konce.

Kdo ví, co všechno ještě podzemí vyplaví?

My lidé jsme jako psi. I ve společnosti ostatních dokážeme být sami. Náš strach je však větší než ten psí, neboť víme, že bolest má svou historii; už poznáme, když se blíží.

Krev mám plnou hádat, nepřestávají kvílet, odmítají mě nechat na pokoji.

Syčí.

Plivou. Jazyky mě šimrají zevnitř na kůži.

Svět za okny je ještě temnější než svět ve filmu přede mnou. Dešťové kapky jako těžké sny na vzpěčující se okenní tabulce.

Co mám dělat?

Jen si vezmu zpět část toho, co mi patří.

Pamatuju si ho. Otce.

Ze všeho nejlépe si však pamatuju strach. Nikdy jsem nevěděl, kdy udeří, kdy jeho sevřená pěst vyhledá mé tělo.

V jedné ruce držival kameru, pevně ji tiskl k pravému oku a druhou na mě posunkoval ve snaze nasměrovat mě tam či onam, v bezútešných pokusech ovládnout skutečnost, uzpůsobit ji k obrazu svému.

Něco se vždy ztratí.

A už se nikdy nevrátí.

Teď už vím, co je to strach. Pocit, že tohle je vše, nic jiného nebylo a nebude. Nic se nezměnilo.

Záběry na promítacím plátně v obývacím pokoji. Roztřesený obraz na osmimilimetrovém filmu, vybledlém, téměř černobílém. Já, malý chlapec, neslyšný, s trhanými pohyby, jako by jen jednoruká kamera dovedla zachytit můj neklid.

Na těch záběrech jsem viděl vznikat svůj život. A totéž na nich vidím teď. Bosé, studené nohy bubnující do trávy vlhké rosou a do chladného štěrku, míč vykopnutý vysoko do vzduchu, nakloněné tělo klopýtající po pískovišti.

Pak mě přemůže trpkost. Stud. Pokleslá ramena poraženého jsou jeho pravým držením těla. Dědičným.

Někdy jsem měl chuť vstoupit přímo do srdce zla. Stál jsem pod stromy u jeho domu a čekal.

Co chce ten chlapec z filmu? Co si asi myslí ve své nekonečné přítomnosti?

Že smích je život? Pronásledování?

Teď zřejmě drží kameru máma. Otec mě svírá v náruči vonící po tabáku, paže mu pokrývá šedá vlna, za ním černobílá záře vánočního stromku. Pláču. Celá má dvouletá tvářička vyzařuje zoufalství, omezil jsem se na tři pocity: smutek, paniku a ten věčný prokletý strach.

Co si ten chlapeček asi myslí? Červený obličej má celý opuchlý. Otec mě políbí na tvář.

Měl tehdy vousy, jak kázala móda, maminka zase minisukni, ve které vypadala poněkud směšně. Už jsem opět veselý, na pár krátkých vteřin ztělesňuji radost.

Les skrývá příležitost. Na kousíčky nasekanou deštěm, šedým, jedovatým a ostrým jako šídlo. Příležitost se vzchopit, stát se člověkem, jímž mám právo být, jehož život je jen řada černobílých, krásných a zároveň odporných pohyblivých obrázků, v bílých obálkách s vůní parfému.

Vrčení a klapání projektoru, má ramena a hlava vrhají stín do rohu záběru, jako bych do něj chtěl vstoupit, opět se stát malým chlapečkem. Stát se tím, kým jsem mohl být.

Kam se poděla láska? Vůně tabáku. Přicházel jsem za tebou, tati. I přes všechny tvoje rány. Přicházel jsem k tobě, neboť jsem neznal jinou možnost.

Musí být přece možné spočinout v měkkosti jiného člověka, musí to jít.

Táta a já v parku. Upadnu a on odvrátí pohled. Máma mu namíří kameru přímo do obličeje a on se ušklíbne. Nebo se mi to jen zdá?

V jeho tváři není ani stopy po lásce.

Jen hnus.

Film skončí.

Všechno to blikání. Černá, bílá, černá, bílá, drkotavé zvuky.

Pamatuju si na toho chlapce z filmu.

Vím, čeho mohl být schopný.

A co tahle noc skrývá ve svém hnisajícím klíně. A také vím, že hádata musejí ven, ven ze mě, jejich zlé tváře je třeba zničit.

Sám sebe mohu získat zpět pouze násilím.

ČÁST 1.

PŘETRVÁVAJÍCÍ
LÁSKA

1.

ČTVRTEK 23. ŘÍJNA

Pomalou, zvolna nocí.

S plynem jen opatrně, aby to nedopadlo špatně.

Chvějící se ruce na volantu, venku černo a mokro, prudký vítr žene déšť vodorovně atmosférou, velké kapky splývají s maličkými, přední sklo pokrývají černé slzy, na něž jsou stěrače krátké.

Malin Forsová cítí, jak jí buší srdce, představuje si ho, stejně černé, pulsující a bojovné jako noc za okny vozu. Projíždí lesem, chladné větve stromů se sápoú po autě jako rozezlená chapadla prehistorického netvora.

Malin jednou rukou pustí volant, přibrzdí, otře si oči. Snaží se namluvit si, že to mokré na tvářích jsou jen kapky deště. Nic víc.

Nadechne se zatuchlého vzduchu v autě a zvedne se jí žaludek.

Kapky bubnující do bílé plechové střechy služebního volva. Bílé kuličky létající vzduchem. Pak zahřmí a kroupy bušící do střechy auta jsou velké jako pěst, přehluší motor, jako by na ni křičely: Tak už ses rozhodla, teď už není cesty zpět, vzdalas to, Malin Forsová!

Celá se chvěje.

Za oknem tančící obraz Janneho, Tove.

Patnáctiletá tvář Malininy dcery Tove je děsivě lesklá, její obrysy se ztrácejí v temné podzimní noci, ale když otevře ústa, zřejmě chce cosi říct, její hlas zanikne v krupobití sužujícím střechu auta.

Pak bouře náhle ztichne.

Je slyšet jen zvuk motoru, nesmělé kapky na předním skle, s takovým množstvím už si stěrače poradí.

Malin na sobě cítí promočené oblečení.

Světla dálnice vedoucí do Linköpingu. Nyní už je tuší před sebou, ty chvějící se noční majáky, přibližují se a ona přidá plyn, pomyslí si: teď už na to kašlu, chci být odsud co nejrychleji pryč. Opět se jí vybaví Janneho tvář: není v ní hněv ani smutek, jen úna-va, a to ji děsí.

Byl to hezký nápad, že oni, Malin, Janne a Tove, existují jeden pro druhého a musejí se s tím darem naučit žít.

Malin s Tove se loni koncem léta nastěhovaly zpátky do Janneho domu za Malmslättem. Po více než deseti letech od rozvodu se odhodlali k novému pokusu, cítili, že je to tak správné po tom šíleném horkém létě, jež Tove málem stálo život, když ji unesla vražedkyně, které byla Malin na stopě.

Loni v září seděla Malin na zahradě za domem, za týmž domem, kde už kdysi všichni bydleli, a pozorovala Tove a Janneho, jak společně plejí plevel a hrabou listí. V tu chvíli si myslela, že je možné začít znovu od začátku, vytvořit nový svět, jen když budou chtít.

Zpočátku se jim ta hra vcelku dařila. Oba zvolnili v práci, vařili rodinné večeře, jedli a zase jedli, milovali se a opět se milovali, snažili se spolu mluvit, říkat věci, které měly nějaký význam.

Pak ale nastal skutečný podzim.

Vzali Tove k dětské psycholožce v Univerzitní nemocnici. Tove se s ní však odmítla bavit, že prý není o čem: „Mami, já se nebojím. Nic se mi nestalo, vždyť jsem to přežila. Ty za to nemůžeš. Nikdo za to nemůže.“

Ale Malin věděla, že je to její vina, protože když ne její, tak čí tedy? Kdyby nepracovala u policie, nikdy by se to nestalo.

„Lidé občas dělají divné věci, mami.“

Kolikrát si jen Malin přála, aby dokázala být tak rozumná a pragmatická jako její dcera, aby se dokázala s některými věcmi vyrovnat se stejnou lehkostí. Zdá se, že Tove nic neporazí, nebo to na sobě alespoň nedává znát.

Vraky aut na zahradě. Nezašroubovaná pasta na zuby. Špatně otevřená krabice s mlékem. Slova vržená do prostoru odrážející se zpět, nevyslyšená a nezodpovězená. Porouchaný plynový kotel.

Rodinné nákupy v odporných supermarketech a hypermarketech. Vina a lítost, jež je třeba vymazat a nahradit všedními činnostmi, a víra, že snad s léty zmoudřeli. Poznala tu podrážděnost, když se k ní nenápadně vkradla začátkem listopadu: pilka zařezávající se do duše, mírné, avšak kruté pohrdání lásky. Ve snech se k ní stále vracel ten malý chlapec, chtěla si o něm promluvit s Jannem, zeptat se ho, kdo to asi mohl být. Ležela vedle něj v posteli, věděla, že nespí, ochrnutý jazyk však odmítal formulovat slova.

Byt ve městě pronajala studentům. Začala zůstat v práci až do pozdního večera, Janne si zase schválně plánoval služby v hasičárně, když ona měla volno, věděla to, ale nemohla mu to mít za zlé.

Sama se ve volném čase začala zabývat případem Marie Murvallové. Chtěla tu záhadu vyřešit, nalézt odpověď na otázku, co se přihodilo té mladé ženě, kterou našli znásilněnou a duchem nepřítomnou na silnici uprostřed lesů poblíž jezera Hultsjön a která teď, nemá a nekomunikující, sedí v nemocničním pokoji ve Vadsteně.

Janneho trpělivost s jejím hněvem.

Ta ji ještě více vytáčela.

„Dělej, jak myslíš, Malin. Dělej, co musíš.“

„Máš sakra snad aspoň nějaký názor, ne?“

„Možná bys mohla doma trochu vypnout a nemyslet pořád jen na práci.“

„Ty mi nebudeš říkat, co mám nebo nemám dělat, jasný?“

Pak přišel Štědrý den, pohádali se kvůli šunce, jestli ji péct se sladkou nebo ostrou hořčicí. Janne zvolil ostrou poté, co mu Malin bezmyšlenkovitě, aniž by poslouchala jeho otázku, odpověděla, že je to jedno, a vzápětí se naštvála, že Janne neví „něco tak samozřejmého, jako že vánoční šunka se přece peče zásadně na sladko“.

Křičel na ni.

Aby se uklidnila. Aby se pokusila být alespoň trochu příjemná a normální, jinak že si může sbalit svých pár švestek a táhnout do toho zatraceného bytu. Že může jít do háje, že to byl od začátku debilní nápad, že dostal nabídku jet po Novém roce pomáhat

s jednou humanitární organizací do Súdánu a že pojede, jen aby se vyhnul těm jejím náladám a dusnu, které doma dělá.

„Tohle není normální chování, Malin, uvědomuješ si to?“

Vztáhla k němu ruku, ve které držela sklenici s tequilou a colou.

„Aspoň nejsem tak zaostalá, abych zničila vánoční šunku.“

Tove seděla jen pár metrů od nich u kuchyňského stolu, ruce na červeném ubruse, vedle ní nový špíz na šunku a slavnostní červený servis, který právě koupili v obchodním domě Åhléns.

Janne zmlkl.

Malin měla chuť na něj taky něco zařvat, místo toho však pohlédla na Tove.

Modré oči měla vytrěštěné, do vzduchu vonícího svařeným vínem bázlivě vysílaly jednu jedinou otázku:

Tak tohle znamená milovat?

V tom případě mě lásky ušetřete.

Malin před sebou tuší světlejší oblohu, okraj města.

Teď večer je jen mírný provoz.

Přemýšlí, jestli má doma něco suchého na převlečení, ale dobře ví, že tam nic nenajde, možná tak v krabicích na půdě, všechno ostatní má u Janneho.

Předjede ji černé auto, ve tmě nerozezná značku, ale řidič má zřejmě naspěch, jede dvakrát rychleji než ona.

Opět se rozpršelo, za okny poletuje oranžové a žluté listí, tančí před ní zběsilý tanec jako světlušky, jež utekly z pekelného ohně, z šeptajícího ohniště, vyzývajícího zlo, aby zachvátilo město a krajinu: Jen se předved', vylez z těch svých studených zaplavených doupat, ukaž, jak vypadá svět bez lásky.

V duchu slyší Janneho omluvy, které následovaly. Sakra.

Už nikdy takové Vánoce jako ty loňské. To si v duchu slíbila.

„Musím tam jet.“

Stejně téma otevřeli o den později, na Boží hod. Malin měla kocovinu a neměla sílu mu odporovat, cítila jen tichý vztek a smutek, že to takhle znovu dopadlo.

„Potřebují mě tam. Když odmítnu, nebudu se na sebe moct podívat do zrcadla. Potřebují moje zkušenosti s tím, jak v uprchlickém táboře co nejrychleji nainstalovat latríny. Když nepojedu, umřou tam tisíce lidí. Vidělas někdy umírat dítě na cholera, Malin? Viděla?“

V tu chvíli měla chuť dát mu facku.

Tu noc, než odjel, se naposledy pomilovali. Hrubě a bez lásky a Malin měla stejný pocit, jako když na sobě cítila tvrdé tělo Daniela Högfelda, novináře, s kterým dřív občas spala. Škrábala Janneho do zad, kousala ho do prsou, až na jazyku cítila kovovou chuť jeho krve, on se však nebránil, zdálo se, že je rád, že dala průchod svému hněvu.

Tu noc v sobě měla jen kus masa. Tvrdého, ztopořeného masa.

Janne se za měsíc vrátil. To už byla Malin zabraná do případu Marie Murvallové, o víkendech zpovídala kolegy od motalské policie, kteří případ vyšetřovali.

Tove žila v paralelním světě. Oni dva to dopustili.

„Vůbec není doma. Všimla sis toho?“ zeptal se jí Janne jednoho dubnového večera, když měli náhodou oba volno a Tove byla zase v kině.

Malin si ničeho nevšimla, jak by také mohla, když sama byla věčně v práci?

Chystali se svolat rodinnou radu.

Dokonce mluvili i o možnosti rodinné terapie. Malin několikrát stála s telefonem v ruce a chystala se zavolat psycholožce Vivece Crafoordové, která jí kdysi nabídla bezplatná sezení.

Ale jazyk jako by byl ochromený.

Na jaře je opět pozorovala, když spolu pracovali na zahradě, otec s dcerou, sama byla přítomna pouze fyzicky, její mysl zaměstnával složitý případ vraždy ze cti.

„Jak do prdele může otec dovolit synovi, aby zabil svou sestru? Můžeš mi to vysvětlit, Janne?“

„Dneska už tu tequilu nepij.“

„Nesnáším, když mě napomínáš. Mluvíš, jako bych byla tvůj majetek.“

Linköping halí ledový déšť.

Co je vlastně tohle město zač? Jen larva plná lidských snů. Obyvatelé pátého největšího města Švédska se plahočí životem, každý sám. Dívají se na sebe. Soudí jeden druhého. Míjejí se. Snaží se mít se rádi i navzdory předsudkům. Místní lidé mají dobré úmysly, přemítá Malin, ale jen solidarita nestačí od té doby, co se existence mnoha z nich scvrkla na věčný strach ze ztráty zaměstnání a starost, aby do konce měsíce nějak vyšli z penězi, zatímco hrstka vyvolených naopak žije v nadbytku. Žijí vedle sebe, a přece ve dvou odlišných světech. Oddělují je jen tenké zeměpisné linie. Z oplocených přepychových vil je to na zchátralé balkony paneláků na sídlišti pouze pár stovek metrů.

Podzim je časem hniloby, přemítá Malin. Celý svět je prohnílý, jen čeká, až ho zahalí zima. Barvami podzimu jsou sice barvy ohně, je to však studený oheň, který mohou milovat jen chladnomilná zvířata. Krása podzimu, plamenné listí je pouhým příslibem toho, že bude ještě hůř.

Ruce na volantu se konečně přestaly třást.

Zbývá jen mokrá chlad na hubeném těle. Tělo mám ale silné, říká si v duchu Malin. Posilování je to jediné, co jsem letos neodbyvala. Jsem silná a všechno zvládnu, jsem Malin Forsová.

Mine zeď Starého hřbitova.

V čelním skle vidí odraz věže katedrály, tyčí se nad ní jako středověké kopí připravené ji probodnout.

Co se dnes večer stalo?

Co jsme si řekli?

Čí zvednuté obočí, čí tón hlasu to znovu spustil?

Nemá nejmenší tušení, ví jen, že pila, sice ne moc, ale určitě příliš na to, aby řídila.

Jsem opilá? Místo alkoholu cítí jen adrenalin. Úplně střízlivá rozhodně nejsem. Ale teď večer už snad kolegové nekontrolují.

Její slova: ty svině, ubohá svině, zbabělče, utíkáš před námi. On: uklidni se, Malin, přestaň dělat scény, už nepij, už nepij sakra, nebo odsud vypadni. Uhodila jsem tě? Nebo jsem ti jen hrozila pěští, našťvaná na všechna tvá nevyřčená slova?

Jen jsem šermovala rukou ve vzduchu, teď si vzpomínám. Parkuju před vchodem do domu v ulici Ågatan.

Hodiny kostela svatého Larse zahalené tmou ukazují tři čtvrtě na devět, na nebi obrysy několika osamělých vran.

Venku není ani noha a já nechci myslet na tenhle večer, tuhle noc. U šedé kamenné zdi kostela se kupí hromady shrabaného listí. Ve tmě se zdá, jako by rezivělo, vzdávalo se svých krásných barev a nechávalo se pozřít miliony červů vylézajících ze zaplavené země.

Ucukl jsi, Janne, uhnul jsi před mou ránou, jako bys v životě nečelil spoustě horších ran, a já jsem křičela, že odjízďím, že už se nikdy nevrátím.

V tomhle stavu nikam nepojedeš, Malin. Snažil se mi vytrhnout klíčky od auta a pak tam najednou byla i Tove, spala předtím u televize, ale teď se probudila, i ona na mě křičela: Takhle nemůžeš řídit, mami, to snad uznáš.

Uklidni se, Malin, pojd' sem, pojd' ke mně, a já jsem tě znovu udeřila, ale tam, kde mělo být tvé tělo, byl jen vzduch.

Předstírala jsem, že chci, abys jela se mnou, Tove, ale tys jen zavrtěla hlavou.

A tys mi už nebránil, Janne.

Jen jsi pohlédl na hodiny.

Doběhla jsem k autu.

Projela jsem tím nejčernějším podzimním počasím a teď jsem konečně dorazila až sem.

Otevřu dveře auta. Černá chapadla trhají šedočernou oblohu na kusy.

Místo svitu hvězd jen otevřené jámy plné strachu.

Mé boty na mokřém asfaltu.

Je mi pětatřicet.

Kam jsem se to vrátila?

2.

ČTVRTEK 23. ŘÍJNA, PÁTEK 24. ŘÍJNA

Strefit se klíčem do zámku.

Malin neposlouchají ruce, přestože se přestaly třást už před hodnou chvílí.

Vedle.

Trefa.

Zase vedle.

Tak je to v životě se vším.

Byt se uvolnil před týdnem, Jannemu řekla, že ho znovu pronajala dalším studentům teologie. Dnešní výbuch: nevyhnutelný, toužebně očekávaný, odsouvaný na neurčito.

Malin vejde do bytu a z blond vlasů sestříhaných na mikádo si vyklepe kapky deště. Vůně vlhka a citronového jaru. Škvírami kolem okenních ráků se do bytu vetřel podzim, rozlil se po zdech, po podlaze i po stropě.

Projede jí chlad.

Musí zesílit topení.

Jiný pocit.

Osamělost. Avšak zároveň i cosi nového.

Nábytek na svém místě.

Hodiny z Ikey v kuchyni jsou stále ještě rozbité, vteřinová ručička leží na rámu ciferníku.

Malin stojí v obývacím pokoji a chtěla by rozsvítit, nemá však sílu stisknout vypínač. Raději si na chvíli lehne na gauč, do té relativně přívětivé tmy. Do tmy, jež jí patří.

Tove.

Letos jí bylo patnáct.

Je pořád stejně posedlá knížkami. Její záliba jako by však zvažněla, jako by se hra změnila ve skutečnost a i na ní se začal projevovat zub času.

Na to jsi ještě moc mladá, Tove.

Za poslední rok vystřídala několik kluků.

Ahoj, Petere. Nazdar, Viggo.

Odvažuju se nechat jí volnost? Ale přece ji nemůžu trestat kvůli svým výčitkám svědomí. Zdá se, že je v pořádku. Malin si všimla, jak se její dceři lesknou oči, dívčí držení těla nahradily ženštější pohyby. Malininy obavy, nevyřčené: dávej si pozor, Tove, ať nedopadneš jako já, ať neotěhotníš takhle mladá.

Soustřeď se na školu.

Brzy mě čeká přednáška ve škole, uvědomí si Malin. Jen pomyslení, jak cosi vykládá unaveným, znuřeným pubertákům, ji vyčerpává, radši tu myšlenku rychle zapudí.

Lehne si na pohovku.

Mokrě oblečení.

Po tequila už v těle není ani stopy.

Byt je cítit svatouškovstvím těch pobožných studentů, z kterého se jí zvedá žaludek.

Janne. Měla by se mu omluvit, ale neví, kde začít. A co Tove? Jak jen ti tohle všechno vysvětlím? Dokážeš to vůbec pochopit?

Co vlastně vím o tvém životě? Téměř nic, jen to, že tenhle byt je tvým domovem, nastěhuješ se sem zpátky, se mnou, žádná jiná možnost nepřipadá v úvahu.

Tvoje knížky u Janneho doma.

Za poslední rok jsem se tisíckrát snažila přisednout si k tobě na gauč, na postel, zeptat se tě, jak se cítíš, ale jediná slova, která jsem z tebe dostala, byla: „Jsem v pohodě,“ a pak sotva slyšitelné: „Nech mě být, mami.“

Co po tobě vlastně chci, Tove?

Tvé odpuštění? Ujistění, že je vše v pořádku?

A může to vůbec někdy být v pořádku? Ta šílená ženská tě tiskla k podlaze, krvavýma rukama ti svírala hrdlo, bývala by tě zabila.

Za všechno můžu já.

Děšť má tisíce hrůzných podob. Kapky nabírají všechny myslitelné barvy, dokonce i teď v noci, přivlastňují si měděnou barvu podzimního listí, ve světle pouličních lamp vytvářejí podivný déšť jisker podobných létajícím švábům.

Malin se v obývacím pokoji svezla na podlahu.

Vidí červené, oranžové a žluté šváby poletující vzduchem, slyší, jak melou čelistmi. Pryč s nimi. Pronásleduje je plamenometem, cítí pach spálených hmyzích mrtvolek, vyžene je ze své fantazie.

Venku je teď jen skutečnost.

Mraky.

Týdny a týdny různých odstínů šedi, na obzoru ani záblesk modři. Srážkový rekord, meteorologové mluví o potopě světa.

Ve skříňce nad mikrovlnnou troubou našla Malin lahev tequily. Věděla, že se jí ti pobožní studentíci ani nedotknou, a tak ji tam nechala, nevědomě či vědomě, na horší časy.

Pije rovnou z lahve.

Je jí jedno, jestli bude mít zítra kocovinu. Tohle je klidný podzim. Od doby, co dostali toho otce se synem, kteří společně naplánovali a provedli vraždu své dcery a sestry, je klid. Měla švédského přítele. To byl dostatečný důvod.

Svině.

Mít zítra kocovinu by dokonce mohlo být příjemné. Bude muset vyřídit všechny nepříjemnosti, zajet si k Jannemu pro věci, nemá náhodou službu, že by se mu vyhnula? Vzít s sebou Toviny věci. Promluvit si s ní o stěhování zpátky.

Jsem opilá, pomyslí si Malin. Je to tak příjemné.

3.

Mami.

Skrýváš v sobě tolik hněvu, přemítá Tove, přetáhne si peřinu přes hlavu a poslouchá déšť dopadající na střechu domu, tvrdě a horlivě, jako by do ní miliony dlouhých prstů bubnoval netrpělivý bůh.

V pokoji je cítit vůně venkova. Na podlaze koberečky sešité ze zbytků látky, podobné zploštělým hadům, pestrobarevné vzory jako krásná sada obrazů, které nikdo nikdy nedokáže interpretovat.

Vím, že si kladeš za vinu, co se mi stalo loni v létě, mami, a taky si myslíš, že v sobě to trauma pořád ještě dusím. Ale já se o tom nechci bavit s žádným psychologem, sedět v křesle a plácát nesmysly. Ale chatovala jsem o tom s jinými lidmi na trauma.com. Anglicky. Všechno se zdá jednodušší, když vidím svá nemotorná slova, to, co se stalo, svůj strach před sebou na monitoru. Slova ničí strach, mami. Těch obrazů se sice nezabavím, ale naučím se s nimi žít.

Musíš jít dál, mami. Možná si myslíš, že nevidím, jak piješ. Že neznám tvoje tajné skryše lahví, že přes pronikavou vůni žvýkaček necítím pach alkoholu. To si opravdu myslíš, že jsem tak hloupá?

Když Malin zmizela se svým hněvem, zůstali Tove s Jannem sedět u stolu.

Janneho slova: „Doufám, že se někde nezabije. Nemám zavolat policii? Co myslíš, Tove?“

Nevěděla, co na to odpovědět. Ze všeho nejvíc si přála, aby se máma zase vrátila, vtrhla do kuchyně v rozjařené náladě, která jí tak sluší. Ale tak to bývá jen ve špatných knížkách a filmech.

„Nevím,“ řekla. „Nic nevím.“

Náhle ji rozbolelo břicho, cítila bodání pod prsy, černý tlak, který ne a ne povolit. Janne udělal obložené chleby, ujišťoval ji, že všechno bude zase v pořádku, jen co se máma uklidní.

„Nemůžeš jet za ní?“

Janne na ni pohlédl, pak jen zavrtěl hlavou. V tu chvíli se ta zlá předtucha dostala z břicha do srdce, do hlavy a do očí, až Tove musela zadržovat slzy.

„Klidně si poplakej.“ Janne si k ní přisedl a objal ji. „Mně je z toho taky smutno, nikdo to takhle nechceme.“

„Jen si klidně poplakej,“ zopakoval. „Jako já.“

Jak bych ti jen mohla pomoci, mami? Ať řeknu cokoliv, mám pocit, že mě neposloucháš, nechceš poslouchat, jako bys plavala v rozvodněné, špinavé podzimní řece a nechala se proudem unášet přímo do tmy.

Vídám tě v kuchyni, na cestě do práce, na gauči před televizí, skloněnou nad papíry o té Marii.

Kolikrát jsem se tě chtěla zeptat, jak ti je, vidím, že se trápíš, ale mám strach, aby ses nenaštvala. Jsi uzavřená do sebe, mami, a já nevím, jak k tobě proniknout.

Radši myslím na spoustu jiných věcí: na školu, knížky, kamarády, na všechno to zábavné a vzrušující, o čem vím, že teprve začíná. Na kluky.

Tove vystrčí hlavu zpod peřiny. Místnost opět existuje.

Bolest břicha a srdce však nepolevuje. Ale já jsem zvyklá, že spolu s tátou nebydlíte. Určitě se ještě budete hádat. Pochybuju totiž, že by ses sem vrátila, a taky nevím, jestli se teď chci stěhovat zpátky k tobě.

Na okenní parapet si sedla vrána. Dívá se dovnitř, na Tove. Klovne do skla, pak odletí do noci.

V pokoji je tma.

To zvládnou, pomyslí si Tove. To zvládnou.

Janne leží v posteli, noční lampičku má rozsvícenou. Čte si spis britského ministerstva obrany o výstavbě latrín. V duchu se pře-

nese do Bosny, Rwandy a Súdánu, kde v zimě pomáhal v uprchlických táborech. Doufá, že mu vzpomínky na službu pro humanitární organizace pomohou zaplašit myšlenky na události dnešního večera a na to, co bude následovat.

Ale černobílé obrazy lidí v největší nouzi na bohem zapomenutých místech této planety zaplaší nezvaná představa Malininy tváře, rudý, ztrhaný obličej alkoholičky.

Několikrát jí to řekl do očí. Že moc pije. A ona se jen vykrucovala.

Nadávala mu, když vylil obsah jejích schovaných lahví do dřezu, křičela, že je to stejně jedno, že má deset dalších flašek, které on nikdy nenajde.

Prosil ji, aby si zašla k psychologovi, terapeutovi, ke komukoliv, hlavně aby s tím něco dělala. Dokonce mluvil i s jejím nadřízeným, Svenem Sjömanem, svěřil se mu, že Malin pije čím dál tím víc, že si toho možná v práci ještě nevšimli, prosil ho, aby zakročil, a Sven mu slíbil, že s tím něco udělá. Mluvili spolu v srpnu, ale od té doby se nic nezměnilo.

Její hněv. Na sebe samu. Určitě kvůli tomu, co se stalo Tove. Odmítá pochopit, že ona za to nemůže, že zlo je všude kolem nás, že se nám může kdykoliv připlést do cesty.

Jako by své pověstné odhodlání zaměřila špatným směrem. Jako by byla pevně rozhodnutá klesnout až na dno.

Dnes večer na mě vztáhla ruku. To dosud nikdy neudělala.

Vykopejte hlubokou jámu. Dig deep.

Pravidelné kontroly. Hubení bakterií.

Janne odhodí spis na zem. Zhasne lampičku.

Stejně to byla hloupost, přemýšlí. Myslet si, že nás jedna katastrofa může sblížit, naučit nás fungovat jako rodina. Jako by zlo mohlo být katalyzátorem dobra. Vždyť je to přesně naopak.

Pohlédne na Malininu stranu postele. Natáhne ruku, druhá polovina postele je však prázdná.

4.

Bezesné svítání.

Axel Fågelsjö se chystá vstát z koženého křesla, nejprve však prsty přejeđe po hladké, ošoupané opěrce a v popelníku na komodě zamáčkne cigaretu. Pak se jeho sedmdesátileté, stále ještě vitální tělo napřímí, Axel zatáhne břicho, cítí se pozoruhodně silný, jako by za dveřmi čekal nepřítel, jehož musí zneškodnit některou z loveckých zbraní, kterých má v přepychové ložnici plnou skříň.

Axel Fågelsjö zůstane stát v obývacím pokoji. Oknem shlíží na probouzející se Linköping, představuje si jeho obyvatele, všechny ty lidi s tak rozdílnými možnostmi. Ti, kteří tvrdí, že jsme si všichni rovni, nevědí, o čem mluví.

S korunami stromů v botanické zahradě si pohrává vítr, drobně prší. Průtrže mračen vyplavující z kanálů krysy už pominuly. Místní vyšší střední třída se pohoršovala nad havětí obývajících podzemí města. Jako by si odmítali připustit, že žijí i pod jejich vilami. Krysy s holými ocásky a zuby ostrými jako břitva, krysy, jež budou existovat ještě dlouho po nás.

Už dlouho neprospal celou noc bez probuzení. Třikrát za noc musí vstávat na záchod a pak pět minut vymačkává těch pár kapek, které mu nedaly spát.

Ale nestěžuje si. Ví, že existují mnohem horší neduhy.

Když se v noci probudí, myslí na Bettinu. Tam, kde bývaly její obrysy, teplo a dech, je jen prázdné bílé prostěradlo. Ještě štěstí, že se té pohromy nedožila, nedočkala se toho, že přišli o rodinný zámek Skogså.

Zámek bývá takhle po ránu nejkrásnější.

V duchu si ho představuje, vidí jej před sebou.

Pískově zbarvené zdi ze sedmnáctého století tyčící se z mlhy, silnější a bytelnější než sama příroda.

Zámek Skogså. Přistavován a přestavován dle výstředních rozmarů Fågelsjöových předků.

Dokonce i teď, když oblohu zakrývá nízká oblačnost, se jeho měděná střecha leskne. Všechny ty nedočkavé oči: staré střílny i nová dělená okna. Vždy měl pocit, jako by ho ty střílny pozorovaly ze vzdálené minulosti, srovnávaly ho s jeho předchůdci. Nová okna jsou v porovnání se střílnami slepá, jako by hledala cosi, co je navždy ztraceno.

Z místa, odkud si zámek v duchu prohlíží, nedohlédne ke kapli schované za ním. Bettina však neodpočívá v rodinné hrobce, přála si, aby její popel rozptýlil v lese v severní části panství.

Slyší je.

Neklidné mrskání ryb v černém vodním příkopu, snad je ti mrtví ruští vojáci, jejich hladové zazděné duše, koušou do žáber.

Hrabě Erik Fågelsjö.

Loupeživý hrabě z doby třicetileté války, oblíbenec krále Gustava II. Adolfa, nejbrutálnější válečník, jenž prý po bitvě u Lützeniu v rámci jakési čistky vlastní rukou zmrzačil a znetvořil dvacet svých vlastních mužů. Vždy jsem cítil, že mi v žilách koluje jeho krev, uvědomí si hrabě Axel Fågelsjö.

V mládí se chtěl dát k ozbrojeným silám OSN. Otec byl však proti. Jeho otec, zastánce Německa, plukovník, jenž ve třicátých letech objížděl Prusko a vtíral se do přízně černě oblečených mužů, zámecký pán, který až do samého konce války věřil v německé vítězství.

A teď?

Hrabě Erik Fågelsjö se musí v rodinné hrobce obracet hanbou. Snad už i vylezl ven z rakve, leží tam nahý a křičí bezmocí a vzteky.

Nebýt toho hejska, spratka, který se připlazil ze Stockholmu jako beznohá ještěrka, byla by tu stále ještě jedna možnost.

Axel Fågelsjö znovu pohlédne do parku. Poslední dobou se mu občas zdálo, že tam dole ve stínu stromů kdosi stojí a vzhlíží k jeho oknům.

Že by to byla Bettina?

Od té doby, co ho před třemi lety opustila, nebyl den, kdy by si s ní nepovídal.

Občas zajde do lesa, na místo, kde rozprášil její popel, prochází se tam bez ohledu na roční období, naposledy se brodil zahrnovajícím, ohnivě žlutým listím, jeho hluboký hlas zněl jako ozvěna mezi stromy, jež jako by neměly kořeny a vznášely se v prostoru.

Bettino.

Jsi tam? Nikdy jsem si nemyslel, že mě opustíš. Chybíš mi a ty to víš. Nikdo, dokonce ani mé děti netuší, jak moc jsem tě miloval, pořád miluju.

Mluvíš se mnou. Nabádáš mě, abych byl silný, nedával najevo city, víš, jak to dopadá, když dá člověk najevo slabost. Axele, šeptá vítr tvým hlasem, na krku cítím tvůj dech.

Bettino.

Má krásná Dánko. Vznešená, a přece prostá. Poznal jsem tě v létě roku 1958 na statku Madsborg v Jyllandu, kam mě otec poslal na zkušenou hospodařit.

To léto jsi pracovala v kuchyni, chudá dívka z chudé rodiny. Koupali jsme se spolu v jezeře, na jehož jméno si už nevzpomínám. Pak jsem si tě odvezl domů, pamatuju si, že otec s matkou byli zpočátku proti, pak však podlehli tvému šarmu, Skogså ovládla tvá dobrá nálada.

Jak jsi jen mohla, Bettino? Jak ses opovážila podlehnout rakovině? Trápilo tě, že naše příjmy nestačily na provoz zámku? Bylo to příliš nákladné, jen údržba stála několik milionů ročně.

Cítím vinu člověka, jenž ublížil nejmilovanější bytosti.

Bolest. Věděla jsi o ní všechno a řeklas mi, že to poznání neskrývá nic moudrého.

Obrazy na zdech bytu. Tvůj výběr. Ancher, Kirkeby. Portrét zakladatele rodu Erika a všech těch úžasných bláznů a pomatenců, mých předků.

Zemřela jsi na zámku, Bettino. Byla bys zoufalá, kdybys ho musela opustit, a mně je teď před tvou duší hanba. Ačkoliv jsi jinak měla mírnou povahu, při obraně toho, co ti patřilo, jsi dovedla být pěkně tvrdá.

Nejvíc ze všeho ti záleželo na našem synovi.

Jedna z tvých posledních vět byla: „Postarej se o Fredrika. Ochraň ho. Sám to nezvládne.“

Občas jsem si říkal, jestli neposlouchal za dveřmi nemocničního pokoje. U něj člověk nikdy neví. A možná ani nechce vědět. Jistěže miluji svou dceru i svého syna. Vždy jsem však proti své vůli viděl hlavně Fredrikovy slabiny. Snažil jsem se všimnout si i jeho dobrých stránek, ale nešlo to. Nenávidím se za to. Ale vždyť dokonce i pije. Příliš.

Hodiny na psací komodě odbijí šest a Axel Fågelsjö stále ještě stojí u okna obývacího pokoje. Náhle se dole v parku cosi vyloupne ze tmy, prochází mezi stromy. Postava v černém. Ta, kterou jsem tu už viděl? Nebo se mi to jen zdálo?

Axel Fågelsjö tu myšlenku zapudí.

Věděl jsem, že to je chyba, pomyslí si. A přece jsem nemohl jinak. Musel jsem Fredrika, mé prvorozené dítě, nechat, aby se staral o obchody, umožnit mu přístup ke kapitálu, když má duše po vítězství rakoviny zčernala. Nikdy netoužil bydlet na zámku, starat se o hospodářství, v dnešní době, kdy je téměř výhodnější pobírat dotace za neobdělanou půdu nebo ji pronajmout než ji sám obdělávat.

Nechtěl. Nemohl. Ale s penězi by to přece měl umět.

Vždyť vystudoval ekonomii a dostal vše, co potřeboval.

Všichni máme dobré i špatné vlastnosti, chyby i nedostatky.

Každý nemůže být dravou šelmou, mít tolik bezohledné síly, kolik jí je v tomhle světě zapotřebí. Otec se mě snažil naučit, že privilegia znamenají povinnosti, vysvětlit mi břímě vedoucího postavení ve společnosti. Svým způsobem jeho zásady už dávno neplatí. Jistěže jsem spravoval Skogså, dohlížel na jeho údržbu, v lepší společnosti jsem budil respekt, ale že bych se považoval za vůdce? To ne. Snažil jsem se, aby Fredrik a Katarina alespoň

pochopili, že i privilegia něco stojí, aby nebrali majetek a postavení jako samozřejmost.

Nevím, zda se mi to podařilo.

Bettino, můžeš mi říct, jak to mám udělat, aby Katarina byla šťastná?

Ale nechod' na mě s tím, co jsme probírali už tisíckrát. V té otázce se naše názory liší, to přece víš.

Ticho, Bettino.

Mlč.

Zeptám se takhle:

Znečistilas naši krev, Bettino?

Občas mě to při pohledu na Fredrika a někdy i na Katarinu napadlo.

Zelený kabátek se mu nadouvá na břicho, už ho má pětadvacet let a nechce si kupovat nový jen proto, že se mu teď kilogramy na těle ukládají snadněji než dříve.

Věci potřebují řád, myslí si, když vejde do předsíně.

Život Fågelsjöů se za posledních pět set let příliš nezměnil. To my jsme téhle krajině, tomuhle městu vtiskli ráz.

Občas ho napadlo, že lidé z okolí vlastně jen napodobují život jeho rodiny. První splachovací záchod v Östergötlandu byl na Skogså, jeho pradědeček jako první začal pod oblek nosit vestu. Fågelsjöovi vždy udávali směr a hospodářské a politické špičky to věděly.

To už je však minulost. Letos poprvé neobdržel pozvánku na slavnostní večeři u hejtmana.

Za všechna ta léta, kdy se stalo zvykem jednou za rok pozvat nejvýznamnější osoby v kraji, mezi hosty nikdy nechyběl zástupce rodiny Fågelsjöů.

Letos však ano.

V novinách *Östgöta Correspondenten* viděl fotografii z linköpinského zámku.

Mezi hosty byl hrabě Douglas. Historik Dick Harrison. Ředitel zbrojovky Saab. PR ředitel Volva. Ministr. Ředitel nemocnice.

Šéfredaktor *Correnu*. Předseda švédské sportovní asociace. Baron Adelstål.

Ale nikdo z rodu Fågelsjöů.

Axel Fågelsjö si nazuje černé holínky.

Už jdu, Bettino.

Navlékne si rukavice z jemné telecí kůže.

Pomyslí si, že to všechno nakonec nějak dopadne. V duchu slyší Bettinin hlas:

„Postarej se o Fredrika.“

Snažil jsem se. Udělal jsem vše, co bylo v mých silách, přestože teoreticky by vinna mohla být banka.

Vyjde ven z bytu.

Blednoucí vzpomínka na Bettininu tvář.

Možná jsem ho měl nechat klesnout na dno, pomyslí si Axel Fågelsjö, stiskne chladné tlačítko výtahu, sjede dolů a vyjde ven do osamělého svítání.

5.

Nic se nevyrovná zvuku motoru range roveru. Vystihují ho dvě slova: síla a elegance. Když Jerry Petersson přidá plyn, auto poslušně zareaguje. Takhle možná poslouchali v dřívějších dobách koně, když jim šlechtici, teď už dávno mrtví, tiskli ostruhy do zpocených slabin.

Dnes už tu koně nejsou.

Ani šlechta.

Ale pár koní vždycky může koupit, kdyby potkal ženu se zálibou v těch ušlechtilých zvířatech. Ženy mají koně rády. Je to sice kliše, ale stejně jako většina ostatních kliše odpovídá skutečnosti.

Nad polem se táhnou cáry mlhy, ukládají se u kraje lesa na východní hranici pozemku. Na sedadle spolujezdce sedí pes, jeho dokonalé tělo se pohupuje v rytmu jízdy, pohledem hledá za oknem něco živého, co by mohl uštvat, ulovit, skolit. Jerry Petersson mu prohrábne drsnou, vlhkou srst. Bígl páchne, jeho syrový, pronikavý pach se však sem na venkov hodí. Pojmenoval ho Howie po Howardu Hughesovi, šílenci, který žil ve třicátých letech v Hollywoodu a který je považován za zakladatele moderního letectví. Na stará kolena se z něj prý stal podivín a samotář, přestěhoval se na zámek poblíž Las Vegas.

Jerry Petersson kdysi četl jeho biografii a tehdy ho napadlo, že pokud si někdy pořídí psa, pojmenuje ho po tomto ještě větším bláznovi, než je on sám.

Pes stahuje a zase rozšiřuje nozdry, černými zorničkami hltá okolní krajinu. Panství Skogså je nejkrásnější takhle po ránu, blížící se den jako by obměkčoval zem a kamení. Na čelní sklo auta

a střechu dopadá déšť. Jerry Petersson zastaví u krajnice, na zemi barvy ústřic poskakuje pár ptáků vyzobávajících žížaly ze zahnívajícího porostu a každým dnem se zvětšujících kaluží. Hromady listů připomínají potrhanou příkrývku na krásné prastaré olejomalbě. Pod ní se odehrává život. Kuklí se larvy. Brouci svádějí své bitvy. Myši plavou dešťovými stružkami vstříc dálkám, o nichž se jim ani nesnilo.

Pes znervózní, kňučí, chtěl by ven. Jerry Petersson ho uklidňuje.

„Ale no tak, neboj se, hned tě pustím.“

Krajina.

Může být jeho osudem?

Někdy, když vyrazí na obhlídku panství, se mu zdá, jako by viděl všechny lidi, kteří zanechali v jeho životě stopu. Vznášejí se mezi stromy, kameny, domy.

Jeho příchod sem byl nevyhnutelný.

Nebo snad ne?

Vzpomene si na dávnou silvestrovskou noc. Sněžilo tak hustě, že tahle ranní mlha je proti tomu průzračná jako naleštěné sklo.

Vyrůstal jen pár desítek kilometrů odtud.

V panelákovém bytě na sídlišti Berga.

Jerry Petersson na sebe pohlédne do zpětného zrcátka. Nastartuje a pokračuje v cestě.

Po dvou zatáčkách opět zastaví. Pes je čím dál tím nedočkavější. Jerry Petersson ho vypustí ven, ještě než sám vystoupí. Bígl se vyřítí na otevřené pole, zřejmě zavětril možnou kořist. Srnku? Losa? Zajíce? Nebo snad lišku?

Jerry chvíli hledí na pole, pak vykročí na podmáčenou půdu. Boří se do bláta a pozoruje psa pobíhajícího u kraje lesa. Pes se vrhne do hlubokého příkopu, pak se opět vynoří a zmizí v hromadě listů hrající všemi barvami. Žlutá a okrová svádí boj s matným bronzovým popraškem a blyštivými plátky zlata.

Nikde ani noha, a přece se tu Jerry Petersson cítí dobře, tomuhle místu vládne smrt i nový život. Rozhraní lidského života, různec možností.

Pročísne si odbarvené vlasy a pomyslí si, že se mu hodí k ostře řezanému nosu a tvrdým, temně modrým očím. Vrásky na čele. Vrásky obchodníka. Zasloužené.

Les na obzoru.

Smrky a borovice, křoví. Letos je hodně vysoké. Dnes má v plánu vyrazit na lov se zemědělci, jimž pronajímá půdu, pokusí se skolit losí mládě nebo alespoň pár srnek. Zabíjet se musí.

Rodina Fågelsjöů.

Co by jen dali za to, aby tu opět mohli lovit?

Pohlédne na své paže, na jasně žlutý goretexový plášť do deště značky Prada. Kapky bubnují do kapuce.

„Howie,“ zavolá na psa. „Howie, pojď sem ke mně!“

Tvrdý. Neoblomný. Jako led. Jde přes mrtvolu.

To se o něm proslýchalo v obchodních kruzích ve Stockholmu. Pro většinu lidí byl stínem. Pověstí. Námětem hovorů. Nezřídká vzbuzoval obdiv. Byl tak úspěšný, že se nemusel namáhat se sháněním klientů. Stačilo jen sedět v křesle, klienti přicházeli sami.

Jerry Petersson?

Říká se o něm, že je jednička. Výborný advokát. Prý zbohatl na nějakém obchodu s počítači. Včas prodal svůj podíl. Je to prý magnet na ženské.

Ale taky:

Dávejte si na něj pozor.

Není to náhodou společník Jochena Goldmana?

„Howie!“

Pes však nepřibíhá, zřejmě se mu nechce. Jerry ví, že ho tu klidně může nechat, že si sám najde lesem cestu k zámku. Po pár hodinách se vždycky vrátí. Ale z nějakého důvodu teď cítí potřebu psa přivolat, uzavřít s ním dohodu.

„Howie!“

Pes zřejmě zaslechl naléhavost v pánově hlase, přiřzene se rovnou čarou přes pole, za chvíli je u něj, skáče mu kolem nohou.

Jerry Petersson se skloní, cítí vlhkost pronikající plátěnými kalhotami, tvrdě psa poplácá, ví, že to má rád.

„Tak co, kamaráde? Doběhneš domů sám, nebo chceš jet se mnou? Vyber si. Možná bude lepší, když poběžíš sám. Člověk nikdy neví, třeba někde sjeďu do příkopu.“

Pes mu olízne obličej, vzápětí se otočí a vyběhne zpět na pole, zmizí za hromadou listí v temné, dokořán otevřené bráně lesa.

Když se Jerry Petersson z náhlého popudu vydal ráno na obhlídku polností, nezdržoval se zamykáním vrat. Vzbudil se brzy a už nemohl usnout.

Ale kdo by se odvážil dovnitř? Náznak neklidu.

Jistě by se rádi vrátili.

Fredrik Fågelsjö. Ten dědek Axel.

Katarina.

Ta se mě stranila.

Zámecká dcera.

Teď je to ale můj zámek.

Pohyboval se v jejich blízkosti už dávno.

Před autem proletí vrána horečně mávajícím křídly, jedno křídlo má, zdá se, poraněné, snad dokonce zlomené.

Zámek je pro něj až moc velký. Měl by ho s někým sdílet. Se ženou.

Však já si nějakou najdu, až přijde čas, pomyslí si. To si ve svých čím dál tím větších obydlích říká vždycky. Je to však jen hra myšlenek. Když opravdu potřebuje ženu, není nic jednoduššího než vyrazit do baru nebo zvednout telefon a objednat si lásku s donáškou až do domu. Anebo se vždycky najde nějaká nadržovaná panička na konferenci. Je mu to jedno. Dělí se s nimi o přítomnost, o krátký okamžik, nemají nic společného s jeho minulostí ani budoucností, bere je čistě jako bytosti tišící chtíč. Není se zač stydět. Tak to prostě je.

Doneslo se k němu, že Skogså je na prodej.

Za šedesát pět milionů.

Prodej zprostředkovávala realitní kancelář Wrede ze Stockholmu. Zámek nikde neinzerovali, zpráva se šířila výhradně přes známé: Poblíž Linköpingu je na prodej zámek s obrovskými polnostmi. Neměl bys zájem?

Skogså.

Jestli by neměl zájem?

Šedesát pět milionů ho bolelo. Ale zase ne tolik. Za ty peníze navíc získal sedmdesát pět hektarů prvotřídního lesa a skoro stejně tolik polností. A také opuštěnou faru, kterou může kdykoliv zbourat a postavit místo ní něco nového.

Teď, tohoto krásného černého podzimního rána, kdy mu tělo naplňuje mlha, bezútěšný déšť, pocit lehkosti a vědomí, že tohle místo je mu domovem, ví, že to byla dobrá investice. K čemu jinému by byly peníze, pokud ne k vyvolání pocitů?

Když šel podepsat smlouvu do kanceláře v ulici Karlavägen, doufal, že se osobně setká s hrabětem Fågelsjöem. Asi se na něj chtěl posměšně ušklíbnout nebo si ho alespoň změřit pohledem, aby dědek pochopil, že se zmýlil, že nastaly nové časy.

Axel Fågelsjö se však ve Stockholmu neukázal.

Místo něj ho přijala jeho advokátka z Linköpingu. Mladá bruneta s kulatými tvářemi a vyšpulenými rty. Po podpisu smlouvy ji pozval na oběd do Prinsenu. Pak si to spolu rozdali u ní v kanceláři, přitiskl ji k oknu, sukni jí vyhrnul až na břicho, roztrhl černé punčocháče a pak znuděně přirážel a pozoroval rej autobusů, taxíků a lidí dole na ulici. Jako by se pohybovali po předem určených drahách. Z Královské zahrady k němu doléhal zvuk sekaček.

Říká se, že tu straší.

Prokletá duše hraběte Erika, jenž údajně zabil vlastního slabomyslného syna. Ve vodním příkopě jsou podle pověsti zadrženi ruští vojáci.

Jerry Petersson tu nikdy žádného ducha neviděl, jen občas v noci slyší praskot a skučení ve zdi, cítí chlad nastřádaný za ta staletí.

Duchové.

Strašidla.

Zámek i okolní budovy už byly zchátralé, všechno nechal zre-novovat.

V uplynulém roce se cítil jako mocný stavitel.

Párkrát tu poblíž zahlédl černé auto, to si nejspíš někdo z Fågelsjöů vyrazil na nostalgickou projížďku. No co, ať si sem klidně

jezdí. Ale co když je to někdo jiný? Nepochybuje, že jsou tací, kteří by se rádi dostali dovnitř.

Když vešlo ve známost, že Skogså má nového majitele, udělali s ním v *Correnu* rozhovor. Plácal skromné lži o splněném životním snu. Ale k čemu mu to bylo?

Ten novinář, nějaký Daniel Högfeltdt, mimochodem pěkný ná-fuka, pořád naznačoval, že Jerry Petterson rodinu Fågelsjöů vyštval z domova, který jim patřil pět set let.

Proč všichni pořád kňouráte?

Už mě to unavuje. To, že se někdo narodí jako hrabě, přece ještě neznamená žádné doživotní záruky.

Ještě teď jím cloumá vztek, když si na ten článek vzpomene. Lituje, že dal průchod své ješitnosti, zatoužil dát na vědomí, že Jerry Petersson je zpátky a obnoví pořádek, jenž nikdy neexistoval. Namlouval si, že právě o to mu šlo.

Co se jen Fågelsjöovi natrápili místních lidí! Kolik bezzemků, čeledínů a děveček pocítilo správcův bič? To vše jen kvůli povýšení hrabat.

Jerry Petersson nestál o žádné zaměstnance. Na všechny potřebné práce si najal námezdní dělníky a postaral se, aby dostali dobře zapláceno a jednalo se s nimi slušně.

Ty pověsti o vodním příkopu. Postavili ho až na začátku devatenáctého století, kdy už vodní příkopy dávno nebyly potřeba. Byl to prý rozmar jednoho z hrabat, na stavbu si vypůjčil ruské válečné zajatce, kteří v té době stavěli plavební kanál Göta. Nechal je prý kopat až do úmoru, několik jich údajně zemřelo vyčerpáním. Říká se, že jejich mrtvoly zazdili do stěn nesmyslného příkopu.

Občas je mu na zámku smutno. Poprvé v životě zatoužil po spřízněné duši. Zachtělo se mu věrné bytosti, jež by při něm stála, ať se děje co se děje, která by ho varovala před blížícím se nebezpečím. Psa navíc potřebuje k lovu.

Zdá se mu to, nebo se před ním na příjezdové cestě cosi hýbe? Howie? Že by se vrátil tak rychle? To není možné. To nemohl stihnout.

Jelen?

Srnka?

Ne.

Opět se rozprší, ale uvnitř, ve vyhřátém range roveru vonícím benzínem, je příjemně.

Pak se před ním z mlhy vynoří zámek, třípatrová kamenná šedě omítnutá budova jako by vystoupila ze země, tyčí se panovačně k šedému nebi. Záře zelených lamp, které nechal vztyčit podél vodního příkopu. Miluje jejich svit.

Stojí tam snad někdo na schodech?

Se sedláky, s nimiž má jít dnes na lov, se domluvil až na později a zatím ještě nikdy nepřijeli včas.

Přidá plyn.

Natáhne ruku na vedlejší sedadlo, aby pohladil psa, jeho teplá srst je však pryč.

Samozřejmě.

Jerry Petersson se už těší domů, zatouží po zvuku štěrku pras-kajícího pod koly range roveru na příjezdové cestě. Nezdá se mu to. Na schodech opravdu někdo stojí.

Mlhou rozmazané obrysy člověka. Nebo snad zvířete?

Ducha?

Pomstychtivé duše ruských vojáků?

Hrabě Erik v umrlčí kutně s kosou?

Postava je jen deset metrů od něj.

Kdo je to? Že by žena? Ty?

Zase ten člověk? Už mě unavuje.

Zastaví.

Zatroubí.

To černé na schodech mu neslyšně vykročí vstříc.

6.

Šeď.

Ranní světlo, ač šedivé, řeže do očí.

Světlo tupé jako nůž schovaný v kuchyňské zásuvce zesnulého vzdáleného příbuzného. Malin vyhlédne z okna obývacího pokoje. Husté mraky zakrývají slunce v několika vrstvách. Opuchlá kůže na opuchlém mase. Snaží se rozhlédnout kolem sebe, ale zas a znovu musí přivírat oči, dopřát neochotnému mozku trochu klidu, s pomocí tmy ztlumit jeho zběsilé třeštění.

Bezvládné tělo na parketách, topení u hlavy teplejší než včera, voda bublající hluboko v závitech.

Vedle ní téměř dopitá lahev tequily s napůl zašroubovaným uzávěrem.

Rozhlédne se po bytě.

Šeď.

Celý můj život je šedivý, napadne Malin. Jen v téhle místnosti je víc šedých odstínů, než mozek dokáže rozeznat. Od tmavé uhlavé šedi pod pohovkou po téměř špinavě bílé zdi.

Kdo to sem nahlíží oknem? Čí je ten obličej v mlze? Tvář špatného svědomí. Malin pocítí nevolnost. Jak se to proboha chovám? Vztáhnout na něj ruku...

Táhne ze mě chlast. Nejraději bych si otočila obličej naruby, abych se ušetřila pohledu do zrcadla.

Dokážu vůbec vstát?

Měla bych jim zavolat, Jannemu a Tove, ale co bych jim asi tak řekla?

Že je mám ráda?

Že prší?

Že je mi to líto?

„Zachariasi! Zachariasi!“

Zekeho žena Gunilla stojí v kuchyni a volá na něj hlasem podobným siréně.

Co zase chce?

„Martin dal včera dva góly.“

Ostatní ženy nemají tak ječivý hlas.

Zacharias „Zeke“ Martinsson, kriminální inspektor linköpinské policie, s námahou vstane z postele. Tělo má z vlhkého vzduchu v místnosti nepřírozeně rozlámané. Přes černé žaluzie proniká do ložnice jen chabé světlo. To znamená, že počasí ještě pořád nestojí za nic. Ideální den na to zůstat doma, opravit, co je na domě potřeba.

Jejich syn Martin.

Podepsal smlouvu v NHL. Po úspěchu na mistrovství světa v Moskvě se s nabídkami roztrhl pytel a před půl rokem se s manželkou a novorozeným synem odstěhoval do Vancouveru.

Je z něj boháč.

A k tomu slavný.

„Tati, kdybyste potřebovali peníze, třeba na dovolenou, na novou chatu nebo na letenky, stačí říct. Linus roste jako z vody, nechcete přijet na návštěvu?“

Dvanáct tisíc.

Tolik stojí nejlevnější letenka do Vancouveru.

Pro jednoho.

S platem policisty pořádně citelný výdaj.

Je mu už osm měsíců. To se ví, že bych ho rád viděl. Ale za Martinovy peníze?

Nikdy.

Všechny ty miliony vydělané vytvářením zábavy pro upracované nevzdělané duše. Celé se to Zekemu hnusí, ta trapná, rádoby mužná hra, i to, jak si hráči, trenéři i fanoušci namlouvají, že jsou tvrdí chlapi. Ale co vlastně vědí o skutečném životě, o oprav-

dovém nebezpečí? Uměli by mu čelit? Vědí ty ledové primadony v krátkých širokých kalhotách a chráničích, co to znamená, když jde opravdu do tuhého? Sundin, Forsberg. Všichni jsou to srabi.

„Zeke, na čtyřce ukazují ty góly. Pojď se honem podívat!“

O všechno spojené s hokejem se vždy starala Gunilla. Vozila Martina na tréninky, když její manžel nedokázal překonat svůj odpor a raději zasvětil volný čas sborovému zpěvu.

Zeke si natáhne slipy, cítí, jak mu těsně obepínají zadek a přirození. Vestoje ve tmě ložnice si rukou přejede po oholené hlavě. Dvoudenní strniště škrábe, ale ještě není tak dlouhé, aby se dnes musel holit.

Dva góly.

Můj syn.

Zeke se mimoděk usměje. Je dobrý, to se mu musí nechat. Ale že bych kvůli tomu spěchal k televizi?

Nikdy.

Nespí tu se mnou. Tahle postel je mořem zmařených příležitostí.

Karimu Akbarovi, šéfovi linköpinské policie, se zasteskne po objetí manželky. Ta tu však není, opustila ho. Ale možná je to tak lepší. Poslední dobou se k ní už ani neodvažoval přiblížit, děsil se jejího odmítání.

Byla pořád unavená.

Pracovala za dva poté, co polovina kolegů ze sociálního úřadu utekla do Norska za dvojnásobným platem a dvoutřetinovou pracovní dobou.

Něco mi uniká, říkal si často Karim. Ale co? Zevšeobecnil si ten pocit, místo aby se snažil pochopit jeho význam a možné následky. V duchu se ptal, zda je možné, aby spolu dva lidé žili celý život, aniž by si rozuměli. Ten pocit prázdnoty musí být podobný tomu, co cítil jeho otec, inženýr z Kurdistánu, když se pro něj ve Švédsku nenašla práce ani místo ve společnosti. Oběsil se na nylonové kravatě v panelákovém bytě v Sundsvallu, kde tehdy bydleli.